

K Fialovu optimismu není žádný důvod - analýza expremiéra Paroubka

- CZ24 News | 30. září 2023

ČESKO: Premiér Fiala na tiskové konferenci v ČSÚ řekl, že se není co divit, že je důvěra v budoucnost a českou ekonomiku oslabena. Tedy s ohledem na krize posledních let.

Řekněme si otevřeně, že důvěra v českou ekonomiku je nejnižší od doby, kdy v zemi vrcholila covidová epidemie. Podle ČSÚ letos v září klesla důvěra na 89,2 bodu, což je o 4,2 bodu méně než v srpnu. Nižší důvěru v ekonomiku mají jak podnikatelé, tak spotřebitelé.

Podle premiéra Fialy všechna data prý ukazují, že by se situace měla zlepšit. A ekonomika by v příštím roce měla znovu růst. Prostě premiér je optimista.

Postoje podnikatelů vyplývají především z nepříznivé situace v oblasti automotive, kde očekávají podstatné snížení tempa růstu výrobní činnosti. To vyplývá mj. z výpadků dodávek v dodavatelských řetězcích.

Zajímavý je pohled na postoje domácností, tedy běžných spotřebitelů. Ty v příštím roce očekávají zhoršení své finanční situace. A zvyšuje se zároveň podíl těch, kteří se domnívají, že současná doba není vhodná k pořizování velkých nákupů. Z toho plyne pokles spotřeby obyvatelstva. Čekat proto, že by se česká ekonomika dostala ze své stagnace již ve III. čtvrtletí tohoto roku není realistický názor. Prostě oživení nenastává.

V loňském roce průměrná inflace v Česku činila 15,1%. Také v tomto roce se s inflací činíme. Je otázka, jaké budou dopady konsolidačního balíčku v příštím roce. Osobně se domnívám, že konsolidační balíček opět „přikrmí“ inflaci. Stejně jako ji přikrmuje současný růst cen ropy, která má tendenci k růstu vysoko přes 90 dolarů za barel. Současná cena ropy BRENT je téměř 94 dolarů za barel. Hlavním tvůrcům světových cen ropy, tedy Saúdské Arábii a Rusku, tak vychází jejich záměr plynoucí z omezení těžby této suroviny. Obávám se, že tyto ruské a saúdské záměry neskončí s příchodem Nového roku.

Nedávno zveřejněný průzkum finanční situace českých domácností říká, že polovina českých domácností na konci měsíce neušetří ani korunu. A tento trend se stále zhoršuje. Jestliže na konci prosince 2022 43% domácností sdělovalo, že vychází s celkovým měsíčním příjmem celkem snadno, v červnu už to bylo jen 40%. A tento „sešup“ zajisté pokračuje i ve III. čtvrtletí.

S obtížemi vycházelo podle průzkumu z prosince, zveřejněného Českou spořitelnou ve spolupráci s datovým portálem Evropa v datech a sociologickým ústavem Akademie věd 57% domácností. V červnu to bylo již 60%. A tento negativní vývoj má jistě ještě další nepříznivou dynamiku. Můžeme směle predikovat, že dvě třetiny českých domácností dnes vycházejí se svými příjmy obtížně či velmi obtížně.

Zajímavý je také údaj o velikosti aktuální finanční rezervy domácností. V letošním červnu mělo finanční rezervu do 100 tisíc korun 41% domácností. Dalších 27% domácností mělo rezervu 100 – 300 tisíc. A více než 300 tisíc korun rezervu má 26% domácností. Z údajů je zřejmé, že se snižuje podíl domácností s vyššími rezervami a zvyšuje se podíl domácností s rezervami nižšími, tedy do 100 tisíc korun.

Myslím, že společnost Ipsos, která průzkum provedla, pracovala velmi zdvořile ve vztahu k českým

domácnostem a jejich finančním možností.

Zajímavé by totiž bylo vědět, kolik českých domácností má finanční rezervy v rozsahu 0 – 20 tisíc korun (např.).

Prostě finanční situace tří čtvrtin českých domácností není nikterak růžová a postupně se dále zhoršuje. A zřejmě polovina českých domácností má vážnější či vážné finanční problémy. Na druhé straně zhruba 100 tisíc našich spoluobčanů disponuje 23% celkového finančního majetku ČR.

Prostě současná krize, plynoucí především z ukrajinské války, ale prohlubovaná také neschopností vlády povede k dalšímu poklesu životní úrovně lidí. V prvních měsících příštího roku se ukáže, jaký vliv na příjmy a celkovou finanční situaci domácností bude mít tzv. konsolidační balíček. Čekám spíše další růst inflace a růst počtu rodin, které se dostanou do větších finančních problémů, nežli jaké mají v současné době.

AUTOR: Jiří Paroubek

[ZDROJ](#)